

«ЕФЕКТ КРОКОДИЛА»: ВИДИМІСТЬ БЕЗ ЧИТАННЯ

На сайті Kudos опубліковано матеріал Чарлі Раппл «Elsevier, Wiley, BMJ Group, American Physical Society та Oxford University Press приєднуються до дослідження про “нульові переходи” та пошук із використанням ШІ».

У ньому автор повідомляє про розширення дослідницької ініціативи, спрямованої на вивчення того, як нові механізми пошуку в мережі інтернет змінюють доступ до наукової інформації та взаємодію з нею. Формується широка міжінституційна коаліція для дослідження впливу так званого ефекту «нульових переходів», коли користувачі завдяки інструментам великих мовних моделей отримують відповіді безпосередньо на сторінці пошукової системи і не переходять до першоджерел інформації. Масове використання відповідей, згенерованих штучним інтелектом, змінює саму логіку доступу до наукових знань. Хоча видимість досліджень у пошукових системах може зростати, кількість переходів до повних текстів постійно зменшується, що створює розрив між переглядами та фактичним використанням матеріалів. Наслідки цього виходять далеко за межі простого зниження вебтрафіку. Йдеться про більш глибокі проблеми наукової комунікації, зокрема – атрибуцію, контроль версій, довіру до результатів досліджень і збереження цілісності наукового знання. Якщо користувачі покладаються на узагальнені відповіді, сформовані

алгоритмами, вони можуть не бачити контексту, обмежень або застережень, які містяться в оригінальних публікаціях. У процесі дослідження планується зібрати емпіричні дані про поведінку користувачів, а також розробити практичні рекомендації для видавців, технологічних платформ і дослідницьких організацій щодо забезпечення видимості якісного наукового контенту та його коректного використання в умовах поширення алгоритмічних інструментів пошуку. Нова ініціатива є відповіддю на виклики нинішнього етапу трансформації системи наукової комунікації, у якій змінюється баланс між доступністю знань та збереженням контексту й достовірності. Академічна спільнота потребує нових підходів до використання штучного інтелекту, які забезпечать не лише зручність доступу, а й довіру до наукового знання.

Детальніше:

<https://blog.growkudos.com/news/elsevier-wiley-bmj-group-american-physical-society-oxford-university-press-join-kudos-zero-click-and-ai-search-study>,
https://www.linkedin.com/posts/timsoulo_the-past-12-months-of-gsc-data-for-the-ahrefs-activity-7341034461481902080-JgxY/,
<https://3cxvc.share.hsforms.com/2Zkn8u513RXeavugD0GjT0A>

Фото: скріншот

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_НауковіВидання_новини
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освіт'ям_новини
#НРАТ_АкадемДоброчесність

2026-03-19

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів